

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	Rådet	
2001/C 320/01	Fælles erklæring fra Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Republikken Kroatien om den politiske dialog	1
2001/C 320/02	Rådets afgørelse af 23. oktober 2001 om udnævnelse af medlemmer af og suppleanter til Det Rådgivende Udvalg for Uddannelse inden for Arkitekturområdet	2
	Kommissionen	
2001/C 320/03	Euroens vekselkurs	4
2001/C 320/04	Kommissionens meddelelse om anvendelse af statsstøttere reglerne på public service-radio- og tv-virksomhed ⁽¹⁾	5
2001/C 320/05	Statsstøtte — Tyskland (Thüringen) — Støtte C 1/2001 (ex N 831/97) — Garanti for en grøntsagsforarbejdende virksomhed — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2	12
2001/C 320/06	Medlemmer af Det Rådgivende Udvalg for Kræftforebyggelse	18
2001/C 320/07	Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion (Sag COMP/M.2569 — Interbrew/Beck's) ⁽¹⁾	18
2001/C 320/08	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.2550 — Mezzo/Muzzik) ⁽¹⁾	19

II *Forberedende retsakter*

.....

Informationsnummer

Indhold (fortsat)

Side

III Oplysninger

Kommissionen

2001/C 320/09	Forhåndsmeddelelse om indkaldelse af forslag vedrørende særprogrammet for forskning, teknologisk udvikling og demonstration inden for »Fremme af innovation og tilskyndelse til små og mellemstore virksomheders deltagelse« (1998-2002)	20
2001/C 320/10	Ændring af bekendtgørelse om licitation over restitutionen ved udførsel af blød hvede til alle tredjelande undtagen Polen	20

I

(Meddelelser)

RÅDET

**FÆLLES ERKLÆRING FRA DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSSTATER OG
REPUBLIKKEN KROATIEN OM DEN POLITISKE DIALOG**

(2001/C 320/01)

I anledning af undertegnelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side, og Republikken Kroatien på den anden side ⁽¹⁾, erklærer Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Republikken Kroatien (i det følgende benævnt »parterne«), at de er besluttede på at styrke og intensivere deres gensidige forbindelser på det politiske område.

Parterne er således enige om at etablere en regelmæssig politisk dialog, som skal ledsage og befæste deres indbæredes tilnærmelse, støtte de politiske og økonomiske forandringer, der er i gang i Republikken Kroatien, og bidrage til at styrke deres nuværende forbindelser samt etablere nye former for samarbejde, navnlig i betragtning af Kroatiens status som potentiel kandidat til EU-medlemskab.

Den politiske dialog, der bygger på fælles værdier og ønsker, skal sigte mod:

1. at styrke de demokratiske principper og institutioner samt respekten for menneskerettighederne, herunder de nationale mindretals rettigheder
2. at fremme regionalt samarbejde, opbygning af gode nabo-skabsforbindelser og opfyldelse af forpligtelser i henhold til folkeretten
3. at lette den størst mulige integrering af Republikken Kroatien i Europas generelle politiske og økonomiske udvikling på basis af landets egne forudsætninger og resultater
4. at øge sammenfaldet i parternes holdninger til internationale anliggender, særlig sådanne, som kan få betydelige konsekvenser for parterne, herunder samarbejdet i kampen

mod terrorisme og andre områder under retlige og indre anliggender

5. at sætte hver af parterne i stand til at tage den anden parts holdning og interesser i betragtning i deres respektive beslutningsprocesser
6. at øge sikkerheden og stabiliteten i hele Europa, og særlig i Sydøsteuropa, gennem samarbejde på de områder, der er omfattet af Den Europæiske Unions fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Den politiske dialog mellem parterne finder sted ved regelmæssige konsultationer, uformelle kontakter og udveksling af oplysninger, særlig under følgende former:

1. møder på højt plan mellem repræsentanter for Republikken Kroatien på den ene side og repræsentanter for Den Europæiske Union, i form af en trojka, på den anden side
2. gensidig information om udenrigspolitiske beslutninger med fuld udnyttelse af de diplomatiske kanaler, herunder kontakter på bilateralt plan i tredjelande såvel som i multilaterale fora, som f.eks. FN, OSCE, Europarådet og andre internationale organisationer
3. kontakter mellem parlamentarikere
4. alle andre midler, der kan bidrage til at befæste og udvikle dialogen mellem parterne
5. den politiske dialog kan, hvor det er hensigtsmæssigt, tilrettelægges som en multilateral og/eller regional dialog.

⁽¹⁾ Underskrevet i Luxembourg den 29. oktober 2001.

RÅDETS AFGØRELSE**af 23. oktober 2001****om udnævnelse af medlemmer af og suppleanter til Det Rådgivende Udvalg for Uddannelse inden for Arkitekturområdet**

(2001/C 320/02)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til Rådets afgørelse 85/385/EØF af 10. juni 1985 om nedsættelse af et rådgivende udvalg for uddannelse inden for arkitekturområdet ⁽¹⁾, særlig artikel 3 og 4,

under henvisning til tiltrædelsesakten fra 1994, særlig artikel 165, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til artikel 3 i nævnte afgørelse er udvalget sammensat af tre sagkyndige fra hver medlemsstat, og hver af disse sagkyndige har en suppleant; i henhold til artikel 4 i samme afgørelse gælder medlemmernes og suppleanternes mandat for tre år;

Rådet udnævnte ved afgørelse af 26. februar 1996 ⁽²⁾ medlemmerne af og suppleanterne til Det Rådgivende Udvalg for Uddannelse inden for Arkitekturområdet for perioden 26. februar 1996 til 25. februar 1999;

med henblik herpå har 13 medlemsstaters regeringer hver foretaget indstillinger med henblik på udnævnelse af nye medlemmer og suppleanter, udpegelse af efterfølgere eller fornyelse af mandater —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Følgende personer udnævnes til medlemmer af og suppleanter til Det Rådgivende Udvalg for Uddannelse inden for Arkitekturområdet for perioden 23. oktober 2001 til 22. oktober 2004:

A. Sagkyndige, som udøver virksomhed inden for faget

	Medlemmer	Suppleanter
Belgien	Christian BREVERS	Jef HEYMANS
Danmark	Bente BEDHOLM	Jan CHRISTENSEN
Tyskland	Wilfried TURK	Hans ROLLMANN
Grækenland	Dionyssios DIGENIS	Christoforos SAKELLAROPOULOS
Spanien	Jaime DURÓ PIFARRÉ	Jordi QUEROL PIERA
Frankrig	Bertrand MATTHIEU	Pierre BOLZE
Irland	John O'REILLY	Eoin O'COFAIGH
Italien	Leopoldo FREYRIE	Pierluigi MISSIO
Luxembourg	... ..	... ..
Nederlandene	C. D. VAN BRUGGEN	B. G. J. J. SNELDER
Østrig	Alexander RUNSER	Elisabeth SCHUBRIG
Portugal	Olga VASCONCELOS DE ALBUQUERQUE QUINTANILHA	José Manuel AGUIAR PORTELA DA COSTA
Finland	Veikko VASKO	Matti ROUTIOLA
Sverige	Bo HOFSTEN	Anders BOLIN
Det Forenede Kongerige	Ian R. DAVIDSON	Ken TAYLOR

⁽¹⁾ EFT L 223 af 21.8.1985, s. 26.

⁽²⁾ EFT C 74 af 14.3.1996, s. 1.

B. Sagkyndige fra uddannelsesinstitutioner på universitetsniveau inden for arkitekturområdet

	Medlemmer	Suppleanter
Belgien	... ..	... ..
Danmark	Peter KJÆR	Hans-Peter SVENDLER NIELSEN
Tyskland	Günther UHLIG	Martin KORDA
Grækenland	Nikolaos KALOGERAS	Constantinos-Victor SPYRIDONIDIS
Spanien	Fernando RAMOS GALINO	R. AROCA HERNÁNDEZ-ROS
Frankrig	Philippe DUBOIS	Francis NORDEMANN
Irland	Loughlin KEALY	James HORAN
Italien	Mario DOCCI	Tommaso SCALESE
Luxembourg	... ..	... ..
Nederlandene	A. OXENAAR	L. VAN DUIN
Østrig	Christian KÜHN	Wolf D. PRIX
Portugal	Rui José CARDIM	Alexandre VIEIRA ALVES COSTA
Finland	Juhani KATAINEN	Tom SIMONS
Sverige	Finn WERNE	Hasse ERNERFELDT
Det Forenede Kongerige	James A. LOW	Laurence JOHNSTON

C. Sagkyndige fra de kompetente myndigheder i medlemsstaten

	Medlemmer	Suppleanter
Belgien	... ..	... ..
Danmark	Mikkel BUCHTER	Rasmus SCHERMER
Tyskland	Vera STAHL	Michael ELZER
Grækenland	Nikolaos KATSIBINIS	Margarita KARAVASSILI
Spanien	F. RODRÍGUEZ GARCÍA	Emilio LARRODERA RÍOS
Frankrig	Marielle RICHE	Raphaël HACQUIN
Irland	Michael McCARTHY	Nancy CALLAGHAN
Italien	Teresa CUOMO	... ..
Luxembourg	... ..	... ..
Nederlandene	R. J. H. DOCTER	G. ENNING
Østrig	Wolfgang LENTSCH	Evelyn NOWOTNY
Portugal	A. José OLIVEIRA RARIA	António Vasco MASSAPINA
Finland	Anita LEHIKONEN	Mirja ARAJÄRVI
Sverige	Nina KOWALEWSKA	Karin DAHL BERGENDORFF
Det Forenede Kongerige	Robin VAUGHAN	David PETHERICK

Udfærdiget i Luxembourg, den 23. oktober 2001.

På Rådets vegne
A. NEYTS-UYTTEBROCK
Formand

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

14. november 2001

(2001/C 320/03)

1 euro	=	7,4446	danske kroner
	=	9,334	svenske kroner
	=	0,6126	pund sterling
	=	0,8803	amerikanske dollar
	=	1,4	canadiske dollar
	=	107,2	japanske yen
	=	1,4701	schweizerfranc
	=	7,844	norske kroner
	=	94,56	islandske kroner ⁽²⁾
	=	1,6855	australske dollar
	=	2,0815	new zealandske dollar
	=	8,547	sydafrikanske rand ⁽²⁾

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

⁽²⁾ Kilde: Kommissionen.

Kommissionens meddelelse om anvendelse af statsstøttere reglerne på public service-radio- og tv-virksomhed

(2001/C 320/04)

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING OG AFGRÆNSNING

1. I de sidste tyve år har radio- og tv-virksomhed ændret sig meget. Ophævelse af monopoler, nye markedsdeltagere og en hurtig teknologisk udvikling har grundlæggende ændret konkurrencesituationen. Radio- og tv-spredning har traditionelt været en monopolvirksomhed. Denne virksomhed har stort set altid været udført af offentlige monopolvirksomheder først og fremmest på grund af det begrænsede antal frekvenser og de betydelige adgangshindringer.

2. I 1970'erne gav den økonomiske og teknologiske udvikling imidlertid i stadig højere grad medlemsstaterne mulighed for at give andre operatører sendetilladelser. Medlemsstaterne besluttede på den måde at liberalisere markedet. Det førte til større valgmuligheder for forbrugerne, idet de fik adgang til mange nye kanaler og tjenester, fremkomsten af stærke europæiske operatører samt udviklingen af ny teknologi, ligesom det sikrede en større pluralisme i sektoren. Samtidig med at medlemsstaterne liberaliserede markedet, mente de, at public service-radio- og tv-virksomhed burde bevares for at sikre dækning i en række områder og opfyldelse af behov, som private operatører ikke nødvendigvis vil opfylde optimalt.

3. Private operatører har gjort Kommissionen opmærksom på, at den øgede konkurrence samt tilstedeværelsen af offentligt finansierede operatører har ført til en voksende bekymring over mulighederne for at konkurrere på lige vilkår. De fleste klager vedrører overtrædelse af EF-traktatens artikel 87 i forbindelse med offentlige finansieringsordninger for public service-selskaber.

4. Denne meddelelse fastsætter de principper, Kommissionen vil følge ved anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og artikel 86, stk. 2, på offentlig finansiering af public service-radio- og tv-selskaber. Det vil gøre Kommissionens politik på dette område så åben som mulig.

2. PUBLIC SERVICE SELSKABERS ROLLE

5. Det hedder i Kommissionens meddelelse om forsyningspligtigheder i Europa: *»Radio- og tv-medierne spiller en central rolle i moderne demokratiske samfund, navnlig for udviklingen og transmissionen af sociale værdier. Derfor har radio- og tv-sektoren lige siden sin fremkomst været omfattet af særlige regulativer i almenhedens interesse. Denne regulering er baseret*

på fælles værdier som udtryksfrihed og retten til at tage til genmæle, pluralisme, beskyttelse af copyright, fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed, beskyttelse af mindrerige og af den menneskelige værdighed samt forbrugerbeskyttelse«⁽¹⁾.

6. Selv om offentlig radio- og tv-spredning har en klar økonomisk relevans, kan det ikke sammenlignes med offentlig service i nogen anden økonomisk sektor. Der er ingen anden service, der på samme tid henvender sig til en så stor del af befolkningen, forsynes den med et så stort antal informationer og indholdstjenester og derved formidler og påvirker det enkelte individ og den offentlige mening.

7. Som anført af gruppen på højt plan vedrørende den audiovisuelle politik ledet af den daværende kommissær Marcelino Oreja spiller public service-radio- og tv-virksomhed *»en vigtig rolle i forbindelse med at formidle det enkelte lands kulturelle mangfoldighed, at tilbyde undervisningsprogrammer, at informere offentligheden objektivt, at sikre pluralisme og at levere kvalitetsunderholdning, gratis og på et demokratisk grundlag«⁽²⁾.*

8. Endvidere opfattes radio- og tv-virksomhed normalt som en meget pålidelig informationskilde og er for en stor del af befolkningen den væsentligste informationskilde. På den måde beriger radio- og tv-virksomheden den offentlige debat og sikrer, at alle borgere på rimelig vis deltager i det offentlige liv.

9. Det offentliges rolle⁽³⁾ i forbindelse med radio og tv er fastslået i traktaten. Nøglebestemmelsen i den henseende er artikel 86, stk. 2, der har følgende ordlyd:

»Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse«.

⁽¹⁾ KOM (2000) 580, endelig, s. 36.

⁽²⁾ »The digital age of European Audiovisual Policy«. Rapport fra gruppen på højt plan vedrørende den audiovisuelle politiks fremtid, 1998.

⁽³⁾ I denne meddelelse og i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 16 og erklæring (nr. 13), der er knyttet til slutakten til Amsterdam-traktaten henviser »public service« i protokollen om offentlig radio- og tv-virksomhed til »tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse« i artikel 86, stk. 2.

10. Denne bestemmelse bekræftes af EF-traktatens artikel 16 om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse — der blev indsat ved Amsterdam-traktaten og trådte i kraft den 1. maj 1999 — hvori det fastslås:

»Med forbehold af artikel 73, 86 og 87 og i betragtning af den plads, som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse indtager i Unionens fælles værdinormer, og den rolle, som de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed, sørger Fællesskabet og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde og inden for rammerne af denne traktats anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt at opfylde deres opgaver«.

11. Fortolkningen af disse principper på baggrund af radio- og tv-sektorens særlige karakter fremgår af den fortolkende protokol om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne, der er knyttet til EF-traktaten, (herefter benævnt »Protokollen«), der efter at have fastslået, at »offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne hænger direkte sammen med de demokratiske, sociale og kulturelle behov i de enkelte samfund og med nødvendigheden af at bevare mediepluralisme« fortæller:

»Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab griber ikke ind i medlemsstaternes beføjelse til at finansiere public service-radio- og tv-virksomhed, for så vidt finansieringen ydes til radio- og fjernsynsselskaber, så disse kan opfylde deres public service-opgaver som pålagt dem, defineret og tilrettelagt af de enkelte medlemsstater, og denne finansiering ikke ændrer handels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser, idet der tages hensyn til opfyldelsen af disse public service-opgaver«.

12. Betydningen af public service-radio- og tv-virksomhed for det sociale, demokratiske og kulturelle liv i EU blev ligeledes fastslået i den resolution, der blev vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, den 25. januar 1999 om offentlig radio- og tv-virksomhed (herefter benævnt »Resolutionen«). Det hedder i Resolutionen, at »Det er en nødvendig forudsætning for opfyldelsen af de særlige pligter i forbindelse med public service-radio- og tv-virksomhed, at offentligheden har bred adgang til de forskellige kanaler og tjenester uden forskelsbehandling og på lige vilkår«. Endvidere skal public service-radio- og tv-selskaber ved varetagelsen af deres opgaver »fortsat udnytte de teknologiske fremskridt« og »give offentligheden udbytte af de nye audiovisuelle tjenester og informations-tjenester samt den nye teknologi« og »udvikle og diversificere deres aktiviteter i den digitale tidsalder«. Endelig skal »Public service-radio- og tv-foretagender fortsat, i overensstemmelse med de opgaver, som medlemsstaterne har pålagt dem, kunne tilbyde et stort udvalg af programmer, som henvender sig til hele samfundet; set i dette perspektiv er det legitimt, at public service-radio- og tv-foretagender forsøger at nå ud til et bredt publikum«⁽⁴⁾.
13. I betragtning af radio- og tv-sektorens særlige karakter kan et public service-mandat omfattende »et stort udvalg af programmer i overensstemmelse med de opgaver, som medlemsstaterne har pålagt dem«, jf. Resolutionen, i princippet

betragtes som legitimt, da formålet er en velafbalanceret og varieret programflade, der kan sikre, at public service-selskaberne bevarer et vist seer- og lyttertal og samtidig sikre, at mandatet opfyldes, dvs. at samfundets demokratiske, sociale og kulturelle behov opfyldes, og der sikres pluralisme.

14. Det skal bemærkes, at kommercielle radio- og tv-selskaber, hvoraf flere er underkastet de krav, der stilles til public service-radio- og tv-virksomhed, også spiller en rolle for opfyldelsen af målsætningerne i protokollen, da de bidrager til at sikre pluralisme, berige den kulturelle og politiske debat og øge programudbudet.

3. DEN RETLIGE RAMME

15. I forbindelse med anvendelsen af statsstøttereglerne på public service-radio- og tv-virksomhed skal der tages hensyn til mange forskellige retsregler. EF-traktaten indeholder artikel 87 og 88 om statsstøtte og artikel 86, stk. 2, om anvendelsen af traktatens regler, herunder navnlig konkurrencereglerne, på tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Ved Amsterdam-traktaten blev der indsat en særlig artikel (artikel 16) om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og en fortolkende protokol om offentlig radio- og tv-virksomhed, mens Maastricht-traktaten allerede indeholdt en artikel, der definerer Fællesskabets rolle inden for kultur (artikel 151) og en bestemmelse om eventuel forenelighed med fællesmarkedet af statsstøtte til fremme af kulturen (artikel 87, stk. 3, litra d)). Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed⁽⁵⁾. Kommissionen har vedtaget direktiv 80/723/EØF af 25. juni 1980 om gennemskuelligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og de offentlige virksomheder og om den finansielle gennemskuellighed i bestemte virksomheder⁽⁶⁾. Disse regler fortolkes i EF-Domstolens og Førsteinstansretts retspraksis. Kommissionen har ligeledes vedtaget den i punkt 5 nævnte meddelelse og vedtaget flere meddelelser om anvendelsen af statsstøttereglerne.

4. ANVENDELSE AF ARTIKEL 87, STK. 1

4.1. Statsstøttekarakter af offentlig finansiering af public service radio- og tv-virksomhed

16. Artikel 87, stk. 1, har følgende ordlyd: »Bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne«.

⁽⁵⁾ EFT L 298 af 17.10.1989, s. 23. Ændret ved direktiv 97/36/EF (EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60).

⁽⁶⁾ EFT L 195 af 29.7.1980, s. 35. Senest ændret ved direktiv 2000/52/EF (EFT L 193 af 29.7.2000, s. 75).

⁽⁴⁾ EFT C 30 af 5.2.1999, s. 1.

17. Formålet med den offentlige finansiering er ikke afgørende for vurderingen af statsstøtteindholdet efter artikel 87, stk. 1, kun virkningerne er afgørende. Offentlig finansiering af public service-radio- og tv-virksomhed må normalt betragtes som statsstøtte, da den opfylder ovennævnte kriterier. Public service-radio- og tv-virksomhed finansieres normalt over statsbudgettet eller gennem en licensafgift. Under særlige omstændigheder foretager staten kapitalindskud eller indrømmer gældsfortræder for public service-selskaber. Sådanne finansielle foranstaltninger kan normalt tilskrives de offentlige myndigheder og involverer overførsel af statsmidler. Hvis disse foranstaltninger endvidere er i modstrid med det markedsøkonomiske investor-princip, jf. Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 på offentlige myndigheders kapitalinteresser⁽⁷⁾ og Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne om anvendelse af EØF-traktatens artikel 92 og 93 og af artikel 5 i Kommissionens direktiv 80/723/EØF på offentlige virksomheder i fremstillingssektoren⁽⁸⁾, kommer de i de fleste tilfælde kun visse radio- og tv-selskaber til gode, og de er derfor konkurrenceforvridende. Vurderingen af, om der er tale om statsstøtte, skal ske fra sag til sag afhængig af den konkrete finansiering⁽⁹⁾.

18. EF-Domstolen har fastslået følgende: »Når en finansiel støtte, som ydes af en stat, styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for Fællesskabet, må det antages, at denne samhandel påvirkes af støtten«⁽¹⁰⁾. Det vil sige, at statslig finansiering af public service-radio- og tv-virksomhed normalt vil påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Det er oplagt tilfældet, når der er tale om erhvervelse og salg af programrettigheder, der ofte finder sted på internationalt niveau. For de public service-selskaber, der har ret til at sælge reklametid, har også reklamer grænseoverskridende virkninger, navnlig i homogene sprogområder, der overskrider de nationale grænser. Endvidere kan radio- og tv-selskabernes ejerstruktur række ud over én medlemsstat.

19. Ifølge EF-Domstolens retspraksis⁽¹¹⁾ skal statslig finansiering af en bestemt virksomhed — også når støtten dækker nettoomkostninger som følge af public service-forpligtelsen — betragtes som statsstøtte (forudsat at alle betingelserne for anvendelsen af artikel 87, stk. 1, er opfyldt).

⁽⁷⁾ EF-Bull. 9-1984.

⁽⁸⁾ EFT C 307 af 13.11.1993, s. 3.

⁽⁹⁾ Sag nr. NN 88/98, »Finansiering af en reklamefri, 24-timers nyhedskanal gennem BBC-licenser«, EFT C 78 af 18.3.2000, s. 6, og sag nr. NN 70/98, Statsstøtte til de offentlige tv-kanaler »Kinderkanal« og »Phoenix«, EFT C 238 af 21.8.1999, s. 3.

⁽¹⁰⁾ Sag 730/79, Philip Morris Holland mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 2671, præmis 11; C-303/88, Italien mod Kommissionen, Sml. 1991 I, s. 1433, præmis 27; C-156/98, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 2000 I, s. 6857, præmis 33.

⁽¹¹⁾ Sag T-106/95, FFSA et al. mod Kommissionen, Sml. 1997, s. II-229; T-46/97, SIC mod Kommissionen, Sml. 2000 II, s. 2125 og C-332/98, Frankrig mod Kommissionen, Sml. 2000 I, s. 4833.

4.2. Støttens art: eksisterende støtte eller ny støtte

20. De finansieringsordninger, der i dag er gældende i de fleste medlemsstater, blev indført for længe siden. Kommissionen skal derfor først og fremmest vurdere, om disse ordninger skal betragtes som eksisterende støtteordninger efter artikel 88, stk. 1.

21. Eksisterende støtte er omhandlet i artikel 88, stk. 1, der har følgende ordlyd: »Kommissionen foretager sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som fællesmarkedets funktion eller gradvise udvikling kræver«.

22. Ifølge artikel 1, litra b), nr. i), i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999/EF af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93⁽¹²⁾, der fastlægger reglerne for anvendelsen af EF-traktatens artikel 88, omfatter eksisterende støtte »... enhver form for støtte, der eksisterede inden traktatens ikrafttræden i den pågældende medlemsstat, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som var trådt i kraft før og er blevet fortsat efter traktatens ikrafttræden«.

23. Ifølge artikel 1, litra b), punkt v), omfatter eksisterende støtte »støtte, som anses for at være en eksisterende støtte, fordi det kan godtgøres, at der ikke var tale om støtte, da den blev indført, men at den blev en støtte på grund af udviklingen på fællesmarkedet, uden at medlemsstaten havde foretaget nogen ændringer«.

24. I overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis⁽¹³⁾ vil Kommissionen undersøge, hvorvidt de retlige rammer for ydelsen af støtten er ændret siden indførelsen af støtten. Kommissionen vil tage højde for alle de retlige og økonomiske elementer, der angår en given medlemsstats regler for radio- og tv-spredning. Selv om de relevante retlige og økonomiske elementer for en sådan vurdering ligner hinanden i næsten alle medlemsstaterne, mener Kommissionen, at en sådan vurdering bør foretages i hver enkelt sag⁽¹⁴⁾.

5. VURDERING AF FORENELIGHEDEN MED FÆLLESMARKEDET AF STATSSTØTTE EFTER ARTIKEL 87, STK. 2, OG ARTIKEL 87, STK. 3

25. Statsstøtte til public service-selskaber skal undersøges af Kommissionen for at afgøre, om den er forenelig med fællesmarkedet. Undtagelserne i artikel 87, stk. 2, og artikel 87, stk. 3, kan anvendes.

⁽¹²⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

⁽¹³⁾ Sag C-44/93, Namur-Les Assurances du Credit SA mod Office National du Ducroire og den belgiske stat, Sml. 1994 I, s. 3829.

⁽¹⁴⁾ Med hensyn til Kommissionens seneste praksis på dette område, se fodnote 9.

26. Ifølge traktatens artikel 151, stk. 4, skal Fællesskabet tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i traktaten, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed. I overensstemmelse hermed giver traktatens artikel 87, stk. 3, litra d), Kommissionen mulighed for at erklære støtte til fremme af kulturen forenelig med fællesmarkedet, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod den fælles interesse. Det er Kommissionens opgave at afgøre, hvorledes denne bestemmelse faktisk skal anvendes, hvilket også er tilfældet for de andre undtagelsesbestemmelser i artikel 87, stk. 3. Det skal bemærkes, at bestemmelserne om undtagelse fra forbuddet mod statsstøtte skal anvendes strikt. Begrebet »kultur« efter artikel 87, stk. 3, litra d), skal derfor fortolkes restriktivt. Som Kommissionen anførte i *KinderKanal* og *Phoenix*-beslutningen må de uddannelsesmæssige og demokratiske behov i en medlemsstat ikke sammenblandes med fremme af kulturen⁽¹⁵⁾. Det skal i den henseende bemærkes, at der i Protokollen sondres mellem de kulturelle, sociale og demokratiske behov i de enkelte samfund. Uddannelse kan selvfølgelig have et kulturelt aspekt.
27. Ved statsstøtte til public service-selskaber skelnes der ofte ikke mellem de tre behov der er nævnt i Protokollen. Det vil sige, at medmindre en medlemsstat giver en særskilt definition og en særskilt støtte udelukkende til fremme af kulturen, vil en sådan støtte normalt ikke kunne godkendes efter artikel 87, stk. 3, litra d). Den kan derimod normalt vurderes på basis af artikel 86, stk. 2, der vedrører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Uanset hvilket retsgrundlag der anvendes ved vurderingen af forenelighed, vil Kommissionen foretage analysen på basis af de samme kriterier, nemlig kriterierne i denne meddelelse.
- 6. VURDERING AF STATSSTØTTENS FORENELIGHED MED FÆLLESMARKEDET EFTER ARTIKEL 86, STK. 2**
28. Den rolle, som tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse spiller for opfyldelsen af Den Europæiske Unions grundlæggende målsætninger, har Kommissionen fuldt ud anerkendt i sin i punkt 5 nævnte meddelelse.
29. Ifølge EF-Domstolens faste retspraksis er artikel 86 en undtagelsesbestemmelse, der skal fortolkes restriktivt. Domstolen har fastslået, at for at en foranstaltning kan nyde godt af en undtagelse, skal følgende betingelser alle være opfyldt:
- i) den omhandlede tjeneste skal være en tjeneste af almindelig økonomisk interesse og være klart defineret af medlemsstaten (definition)
  - ii) de omhandlede virksomheder skal udtrykkeligt af medlemsstaterne have fået overdraget at udføre tjenesten (mandat)
- iii) anvendelsen af traktatens konkurrenceregler (i dette tilfælde forbudet mod statsstøtte) skal være hindrende for udførelsen af den særlige tjeneste, det er pålagt virksomheden at udføre, og undtagelsen fra disse regler må ikke påvirke samhandelen i et omfang, der strider mod Fællesskabets interesse (proportionalitetstest).
30. Kommissionen skal som vogter af traktaten vurdere, om disse betingelser er opfyldt.
31. I det særlige tilfælde med public service-radio og -tv skal ovennævnte fremgangsmåde tilpasses efter de fortolkende bestemmelser i Protokollen, der henviser til »public service opgaver som pålagt dem, defineret og tilrettelagt af de enkelte medlemsstater« (definition og mandat) og giver en undtagelse fra traktatens regler for finansiering af public service-radio og -tv, hvis »denne finansiering ikke ændrer handels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser, idet der tages hensyn til opfyldelsen af disse public service-opgaver« (proportionalitet).
- 6.1. Definition af public service-opgaver**
32. For at opfylde betingelsen i punkt 29, nr. i), for anvendelse af artikel 86, stk. 2, er det nødvendigt at fastlægge en officiel definition af public service-opgaverne. Først når der foreligger en sådan definition, kan Kommissionen vurdere, om undtagelsen efter artikel 86, stk. 2, kan anvendes med tilstrækkelig retlig sikkerhed.
33. Definitionen af public service-opgaven henhører under medlemsstaternes kompetence og kan ske på nationalt, regionalt eller lokalt niveau. Generelt skal denne kompetence anvendes under hensyntagen til fællesskabsbegrebet »tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse«. I betragtning af radio- og tv-sektorens særlige karakter kan man forestille sig en »bred« definition, der pålægger et givet selskab at udbyde et afbalanceret og varieret program i overensstemmelse med mandatet ifølge de fortolkende bestemmelser i Protokollen, samtidig med at der bevares et vist seertal. En sådan definition ville være i overensstemmelse med målsætningen om at opfylde de demokratiske, sociale og kulturelle behov i samfundet og sikre pluralisme, herunder kulturel og sproglig diversitet.
34. Samtidig kan public service-opgaven omfatte visse tjenester, der ikke er »programmer« i traditionel forstand, dvs. online-informationstjenester, hvis de — også for at udvikle og diversificere deres aktiviteter i den digitale tidsalder — opfylder de samme demokratiske, sociale og kulturelle behov i samfundet.

⁽¹⁵⁾ Se fodnote 9.

35. Hvis public service-opgaven udvides til også at omfatte nye tjenester, skal definitionen og mandatet ændres i overensstemmelse hermed inden for rammerne af artikel 86, stk. 2.

36. Kommissionens opgave er at kontrollere, at medlemsstaterne overholder traktatens bestemmelser⁽¹⁶⁾. Hvad angår definitionen af public service i radio- og tv-sektoren er Kommissionens rolle begrænset til at kontrollere, at der ikke findes klare fejl. Det er ikke Kommissionens opgave at beslutte, om et program skal udbydes som en tjeneste af almindelig økonomisk interesse eller at stille spørgsmålstegn ved kvaliteten af et givet produkt. Der ville imidlertid være tale om en klar fejl i definitionen af public service-opgaven, hvis sidstnævnte omfattede aktiviteter, der ikke med rimelighed kunne betragtes som værende i overensstemmelse med Protokollens bestemmelse om opfyldelse af »det enkelte samfunds kulturelle, sociale og demokratiske behov«. Det ville normalt være tilfældet med f.eks. e-handel. I den forbindelse skal der mindes om, at public service-mandatet beskriver de tjenester, der udbydes til offentligheden i almenhedens interesse. Spørgsmålet om definitionen af public service-opgaven må ikke forveksles med spørgsmålet om finansieringsmekanismen for disse tjenester. Selv om public service-radio- og tv-selskaber kan have kommercielle aktiviteter som f.eks. salg af reklameplads for at sikre sig indtægter, kan sådanne aktiviteter normalt ikke betragtes som en del af public service-opgaven.

37. Definitionen af public service-opgaven skal være så præcis som mulig. Den bør ikke give anledning til tvivl om, hvorvidt medlemsstat mener, at en given aktivitet udført af den udpegede operatør falder ind under public service-opgaven. Hvis der ikke findes en klar og præcis definition af de forpligtelser, der er pålagt public service-radio- og tv-selskabet, har Kommissionen ikke mulighed for at udføre sin opgave efter artikel 86, stk. 2, og den kan derfor ikke indrømme en undtagelse efter denne artikel.

38. En klar identifikation af de aktiviteter, der indgår i public service-opgaven er ligeledes vigtig for, at private operatører kan planlægge deres aktiviteter.

39. Endelig skal public service-opgaven være præcis for at sikre, at myndighederne i medlemsstaterne kan føre et effektivt tilsyn, således som beskrevet i følgende kapitel.

6.2. Mandat og tilsyn

40. For at nyde godt af undtagelsen efter artikel 86, stk. 2, skal public service-mandatet overdrages en eller flere virksom-

heder ved en officiel akt (f.eks. lovgivning, aftale eller anden akt).

41. Det er ikke tilstrækkeligt, at public service-radio- og tv-selskabet formelt har fået overdraget at udføre en veldefineret public service-opgave. Det er også nødvendigt, at public service-opgaven faktisk udføres som foreskrevet i den formelle aftale mellem staten og den udpegede virksomhed. Det er i den henseende nødvendigt, at der er en myndighed eller et udpeget organ, der kontrollerer dens anvendelse. Behovet for en egnet myndighed eller et organ med ansvar for tilsyn er oplagt, hvis den udpegede operatør pålægges kvalitetsstandarder. I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om principper og retningslinjer for Fællesskabets audiovisuelle politik i den digitale tidsalder⁽¹⁷⁾ skal Kommissionen ikke vurdere opfyldelsen af kvalitetsstandarder. Kommissionen må kunne stole på, at medlemsstaterne sikrer det nødvendige tilsyn.

42. Medlemsstaterne har kompetence til selv at vælge en egnet ordning til sikring af et effektivt tilsyn med, at public service-forpligtelserne opfyldes. Et sådant organ kan kun udfylde denne rolle, hvis det er uafhængigt af den omhandlede virksomhed.

43. Hvis der ikke findes en tilstrækkelig og pålidelig indikation af, om public service-opgaven faktisk udføres i overensstemmelse med mandatet, har Kommissionen ikke mulighed for at udføre sin opgave efter artikel 86, stk. 2, og den kan derfor ikke indrømme en undtagelse efter denne artikel.

6.3. Finansiering af public service-radio og -tv og proportionalitetstest

6.3.1. Valg af finansiering

44. Public service-tjenester kan være enten kvantitative eller kvalitative eller begge dele. Uanset deres form kan det være rimeligt med en kompensation, så længe de medfører ekstraomkostninger, som public service-selskabet normalt ikke ville have haft.

45. Finansieringssystemer kan inddeles i to hovedkategorier, nemlig »enkildefinansiering« og »todelt finansiering«. »Enkildefinansiering« betyder, at public service-selskaberne udelukkende finansieres af offentlige midler uanset form. Systemet med »todelt finansiering« omfatter en række finansieringssystemer, hvor public service-selskaber finansieres af forskellige kombinationer af statsmidler og reklameindtægter, som f.eks. salg af reklameplads eller af programmer.

⁽¹⁶⁾ Se sag C-179/90, »Merci convenzionali porto di Genova SpA v. Siderurgica Gabrielli SpA«, Sml. 1991 I, s. 5889.

⁽¹⁷⁾ KOM(1999) 657 endelig, afsnit 3(6).

46. Protokollen fastslår følgende: »Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab griber ikke ind i medlemsstaternes beføjelse til at finansiere public service-radio- og tv-virksomhed...«. Det fremgår af Kommissionens meddelelse om forsyningspligtigheder i Europa, jf. punkt 5, at: »Valget af finansieringsordning henhører under medlemsstaternes kompetenceområde, og der kan i princippet ikke gøres indsigelse mod valget af en todelt finansieringsordning (der kombinerer offentlige midler og reklameindtægter) frem for en finansieringsordning (udelukkende offentlige midler), forudsat at konkurrencen på de relevante markeder (f.eks. reklamemarkedet, markedet for køb og/eller salg af programmer) ikke påvirkes i et omfang, der strider mod Fællesskabets interesse«⁽¹⁸⁾.

47. Selv om medlemsstaterne frit kan vælge, hvorledes de vil finansiere public service-radio og -tv, skal Kommissionen ifølge artikel 86, stk. 2, sikre, at undtagelsen fra den normale anvendelse af konkurrencereglerne på tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ikke påvirker konkurrencen på det fælles marked på urimelig vis. Der er tale om en negativtest, idet det undersøges, om den vedtagne foranstaltning er proportionel. Støtten må heller ikke påvirke samhandelen i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse.

48. Protokollen bekræfter denne fremgangsmåde også for public service-selskaber, idet det hedder, at det skal sikres, at finansieringen ikke »ændrer handels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser, idet der tages hensyn til opfyldelsen af disse public service-opgaver«.

6.3.2. Krav om åbenhed ved vurderingen af statsstøtte

49. Ovennævnte vurdering foretaget af Kommissionen kræver en klar og præcis definition af public service-opgaven og en klar og hensigtsmæssig adskillelse af public service-aktiviteter og andre aktiviteter. Det kræves normalt allerede på nationalt niveau, at de to sfærer holdes adskilt for at sikre åbenhed og ansvarlighed i forbindelse med anvendelse af offentlige midler. Det er nødvendigt med adskilte regnskaber for at give Kommissionen mulighed for at gennemføre testen. Det vil give Kommissionen et værktøj til at undersøge påstået krydssubsidiering og forsvare begrundet kompensation for udførelse af tjenester af almindelig økonomisk interesse. Det kan kun på basis af en egentlig omkostnings- og indtægtsfordeling afgøres, om den offentlige finansiering faktisk er begrænset til nettoomkostningerne i relation til public service-opgaven og dermed kan godkendes efter artikel 86, stk. 2, og Protokollen.

50. Kravet om åbenhed i de finansielle relationer mellem de offentlige myndigheder og offentlige virksomheder og i virksomheder, som er indrømmet særlige eller eksklusive

rettigheder, eller som har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse fremgår af direktiv 80/723/EØF.

51. Ifølge direktiv 80/723/EØF skal medlemsstaterne træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at virksomheder, der er indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder, eller som har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og som modtager statsstøtte i en hvilken som helst form, og som udfører andre aktiviteter, som f.eks. kommercielle aktiviteter: a) holder det interne regnskab for de forskellige aktiviteter, dvs. public service-aktiviteter og andre aktiviteter, adskilt, b) tildeler eller fordeler alle omkostninger og indtægter korrekt på grundlag af konsekvent anvendte og objektivt begrundede omkostningsregnskabsprincipper og c) klart fastlægger, efter hvilke omkostningsregnskabsprincipper de adskilte regnskaber føres.

52. De generelle krav om åbenhed gælder også for public service-radio- og tv-selskaber. Som anført i betragtning 5 i direktiv 2000/52/EF finder de nye krav anvendelse på public service-selskaber, navnlig hvis de modtager støtte og har fået overdraget at udføre en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, for hvilken den omhandlede statsstøtte ikke er fastsat for en passende periode ifølge en åben, gennemsælgelig og ikke-diskriminerende procedure. Forpligtelsen til at føre adskilte regnskaber gælder ikke public service-selskaber, hvis aktiviteter er begrænset til levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og som ikke har andre aktiviteter end disse tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

53. I radio- og tv-sektoren giver adskilte regnskaber ikke anledning til særlige problemer på indtægtssiden, men de kan give problemer og være uhensigtsmæssige på omkostningssiden. I radio- og tv-sektoren kan medlemsstaterne nemlig betragte radio- og tv-selskabernes programsætning som omfattet af public service-mandatet og samtidig tage højde for deres kommercielle aktiviteter. Med andre ord er forskellige aktiviteter i høj grad omfattet af samme regler.

54. Kommissionen mener derfor, at radio- og tv-selskaberne på indtægtssiden bør aflægge detaljeret regnskab for alle indtægter, der stammer fra aktiviteter, der ikke er public service-aktiviteter.

55. På omkostningssiden skal omkostninger, der er specifikke for andre aktiviteter klart identificeres. Når der anvendes de samme ressourcer — personale, udstyr, faste anlæg osv. — til udførelse af både public service-opgaver og andre opgaver, skal sådanne omkostninger allokeres på basis af den forskel, det medfører for virksomhedernes samlede omkostninger med og uden sådanne andre aktiviteter⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁸⁾ Se fodnote 1, s. 36

⁽¹⁹⁾ Der henvises til den hypotetiske situation, hvor de aktiviteter, der ikke er omfattet af public service-mandatet, skulle ophøre. De omkostninger, der på den måde ville blive undgået, er de omkostninger, der ville blive allokeret til aktiviteter, der ikke er public service-aktiviteter.

56. Det vil sige, at i modsætning til den fremgangsmåde, der normalt anvendes inden for andre forsyningssektorer, vil omkostninger, der udelukkende kan tilskrives public service-aktiviteter, der dog også kommer kommercielle aktiviteter til gode, ikke nødvendigvis skulle opdeles på disse to aktivitetstyper, idet de udelukkende kan allokere til public service-aktiviteter. Det kunne f.eks. være tilfældet med programomkostninger, der opføres som en del af public service-opgaven, samtidig med at programmet også sælges til andre radio- og tv-selskaber. Hovedeksemplet er imidlertid seere, der tilskyndes både til at opfylde public service-opgaven og til at sælge reklameplads. En fuldstændig opdeling af disse omkostninger på disse to aktiviteter risikerer at blive tilfældig og meningsløs. Omkostningsallokering med henblik på åbenhed i regnskaberne må imidlertid ikke forveksles med fuldstændig omkostningsdækning i prispolitikken. Sidstnævnte emne behandles nedenfor i punkt 58.

6.3.3. Proportionalitet

57. Når Kommissionen skal gennemføre proportionalitetstesten er udgangspunktet, at statslig finansiering normalt er nødvendig, for at virksomheden kan udføre public service-opgaven. For imidlertid at gennemføre denne test tilfredsstillende må statsstøtten ikke overskride nettoomkostningerne ved public service-opgaven under hensyntagen til andre direkte eller indirekte indtægter, der stammer fra public service-opgaven. Derfor vil den nettofortjeneste, der tilfalder de kommercielle aktiviteter som følge af public service-aktiviteterne, blive inddraget ved vurderingen af støttens proportionalitet.

58. På den anden side kan der være tale om konkurrenceforvridning, som ikke er nødvendig for at opfylde public service-opgaven. Public service-radio- og tv-selskaber kan, da indtægtstab dækkes af statsstøtte, f.eks. føle sig foranlediget til at trykke reklamepriserne på markedet eller priserne på andre kommercielle aktiviteter for at nedbringe konkurrenternes indtjening. Hvis det påvises, at et public service-radio- og tv-selskab har en sådan adfærd, kan det ikke betragtes som et led i den public service-opgave, der er blevet overdraget selskabet. Når et public service-selskab underbyder priserne for kommercielle aktiviteter til under det niveau, der er nødvendigt for at dække enkeltstående omkostninger, som en effektiv kommerciel operatør i en lignende situation normalt ville skulle dække, vil en sådan praksis betyde, at der er

tale om en overkompensation for public service-forpligtelser, der under alle omstændigheder »ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser«, og Protokollen vil således være krænknet.

59. Når Kommissionen gennemfører proportionalitetstesten, vil den derfor vurdere, om en eventuel konkurrenceforvridning som følge af støtten kan begrundes med behovet for at udføre den offentlige tjeneste og finansiere denne, således som defineret af medlemsstaten. Kommissionen vil også om nødvendigt gribe ind i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten.

60. Analysen af statsstøttens følger for konkurrencen og udviklingen af samhandelen må nødvendigvis tage udgangspunkt i den konkrete situation. Den nuværende konkurrencestruktur og andre karakteristika for de enkelte markeder kan ikke beskrives i denne meddelelse, da de normalt er ret forskellige. Derfor kan meddelelsen ikke på forhånd fastsætte de kriterier, der skal anvendes for at fastslå, om public service-radio- og tv-selskabernes priser er i overensstemmelse med principperne i punkt 58. Vurderingen af foreneligheden af statsstøtte til public service-radio- og tv-virksomhed efter artikel 86, stk. 2, kan derfor kun ske fra sag til sag i overensstemmelse med Kommissionens praksis.

61. Kommissionen vil også i sin vurdering tage højde for den omstændighed, at i det omfang statsstøtte er nødvendig for at udføre public service-forpligtelsen, kan systemet som sådan have den positive følge, at det bevarer en alternativ forsyningskilde på nogle relevante markeder⁽²⁰⁾. Denne følge skal imidlertid opvejes af de eventuelle negative følger af støtten, der kan forhindre andre operatører i at komme ind på disse markeder og på den måde bane vej for en mere oligopolistisk markedsstruktur eller føre til en eventuel konkurrencebegrænsende adfærd hos public service-operatørerne på de relevante markeder.

62. Kommissionen vil ved vurderingen tage højde for de vanskeligheder, som nogle mindre medlemsstater kan have med at sikre de nødvendige indtægter, hvis omkostningerne per indbygger ved public service-tjenesten alt andet lige er højere⁽²¹⁾.

⁽²⁰⁾ Det betyder ikke, at statsstøtten kan refærdiggøres som et værktøj, der øger udbudet og konkurrencen på markedet. Statsstøtte, der giver en operatør mulighed for at blive på markedet på trods af gentagne tab medfører en betydelig konkurrenceforvridning, da det i det lange løb fører til ineffektivitet, mindre udbud og højere forbrugerpriser. En fjernelse af retlige og økonomiske adgangshindringer, en effektiv konkurrencepolitik og fremme af pluralismen er mere effektive instrumenter i den henseende. Naturlige monopoler er normalt underlagt regulering.

⁽²¹⁾ Lignende vanskeligheder kan også opstå, når public service-radio og -tv er rettet mod sproglige minoriteter eller tilpasset lokale behov.

STATSSTØTTE — TYSKLAND (THÜRINGEN)

Støtte C 1/2001 (ex N 831/97) — Garanti for en grøntsagsforarbejdende virksomhed

Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2

(2001/C 320/05)

Ved brev af 8. februar 2001, der er gengivet på det autentiske sprog efter dette resumé, meddelte Kommissionen Tyskland, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for ovennævnte støtteforanstaltning.

Interesserede parter kan senest en måned efter offentliggørelsen af nærværende resumé og det efterfølgende brev sende deres bemærkninger til:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Landbrug
Direktoratet for økonomiske retsfor skrifter for landbruget
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel
Fax (32-2) 296 21 51.

Disse bemærkninger vil blive videresendt til Tyskland. Interesserede parter, der fremsætter bemærkninger til sagen, kan skriftligt anmode om at få deres navne hemmeligholdt. Anmodningen skal være begrundet.

RESUME

Tysklands faste repræsentation meddelte ved brev af 5. december 1997, indgået den 10. december 1997, Kommissionen om en foranstaltning, hvorved Thüringer Aufbaubank vil give en garanti for lån til, at det nyoprettede Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH kan erhverve de faste aktiver i en virksomhed i Ringleben. Virksomheden forarbejder især rodgrøntsager (gulerødder og kålrabi) og kartofler.

Der skal foretages en skelnen mellem lånene og garantien for disse lån.

Kommissionen udsteder et oplysningspåbud om lånene ifølge beslutningen i Italgrani-sagen (sag C 47/91). Kommissionen tvivler på, at de ordninger, som lånene er baseret på, gælder i det foreliggende tilfælde, da følsomme sektorer synes udelukket.

Statsstøtte skal vurderes på grundlag af Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier⁽¹⁾.

I punkt 4.2 i Kommissionens meddelelse opregnes de betingelser, der skal opfyldes, for at undgå, at støtten betegnes som

statsstøtte. I det foreliggende tilfælde ser det ud til, at nogle af disse betingelser ikke er opfyldt. Det ser derfor ud til, at foranstaltningen udgør en statsstøtte til låntageren.

Desuden kan der være tale om støtte til långiveren. Det ser ud til, at husbanken har forfinansieret investeringerne for at undgå en forsinkelse af projektet. Den »definitive« finansiering vil først blive gyldig, når statsgarantien er trådt i kraft. Hvis garantien gives, vil dette være ensbetydende med, at staten overtager en risiko, som en bank normalt løber. Det ser således ud til, at situationen i punkt 2.2.1 i Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier foreligger: en statsgaranti gives ex post for et lån eller en anden finansiel forpligtelse, der allerede er indgået, uden at betingelserne for dette lån eller finanslån justeres, eller et garanteret lån bruges til at betale et andet ikke-garanteret lån tilbage til det samme kreditinstitut. Der synes derfor også at være tale om en støtte til långiveren. En sådan støtte er en driftsstøtte, der i princippet er forbudt.

Med hensyn til værdien af støtten til låntageren er det yderst vanskeligt at sætte tal på støttesatsen for garantien, men Kommissionen tvivler på, at de tyske myndigheders beregninger er korrekte. Først skal lånenes støtteintensitet fastlægges, hvorefter garantiens supplerende støtteintensitet kan fastlægges. Dette kumulerede beløb skal så vurderes i lyset af Kommissionens politik.

⁽¹⁾ EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14.

Kommissionen nærer tvivl om de tyske myndigheders beregning af lånenes støtteintensitet. Disse beregninger er baseret på referencerentesatsen, men denne referencerentesats er en minimumsrentesats, der kan forhøjes i situationer, der indebærer en særlig risiko. Sådanne forhøjelser synes at være berettiget i det foreliggende tilfælde i betragtning af virksomhedens kapital-situation. Husbanken ydede nemlig et lån til en rente, der ifølge de tyske myndigheder afspejler markedsbetingelserne. Det vil derfor være passende at beregne de subsidierede låns støtteintensitet ved at anvende den samme rentesats som referencemarkedsrente. Dette vil føre til højere subsidie-ækvivalenter.

Desuden anvendte de tyske myndigheder ved beregningen af garantiens støtteintensitet en støtteintensitet på kun 0,5 %, der er baseret på det udsving på 0,5 %-2 %, som Kommissionen accepterede i sag N 117/96 for levedygtige virksomheder (brev af 27. december 1996, SG(96)D/11696). Det skal bemærkes, at dette er minimumssatsen i det foreslåede udsving, der ikke synes berettiget i det foreliggende tilfælde i betragtning af virksomhedens kapital-situation. Desuden udelukkes i brevet af 27. december 1996 udtrykkeligt virksomheder, der forarbejder og markedsfører produkter i bilag I til EF-traktaten. Alene af denne grund nærer Kommissionen tvivl om det rimelige i den foreslåede støtteintensitet. Det skal også bemærkes, at den foreslåede støtteintensitet på 0,5 % omhyggeligt bør evalueres i lyset af de nye kriterier i Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier, der kræver en mere individualiseret holdning, der er baseret på den opnåede rentefordel, eller den tidligere misligholdelsesgrad for virksomheder i samme situation. Da de tyske myndigheder har anført, at lånene ikke vil blive ydet [...] (*), kan Kommissionen ikke udelukke, at støtteintensiteten udgør 100 % af garantien. En sådan støtteintensitet ville være uforenelig med punkt 4.2 i Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte i landbrugssektoren.

Desuden sår visse erklæringer fra de tyske myndigheder tvivl om forsikringen om, at virksomheden ikke er i finansielle vanskeligheder. Kommissionen kan nemlig på grundlag af de fremlagte oplysninger ikke udelukke, at garantien i virkeligheden skal vurderes på grundlag af rammebestemmelserne for redning og omstrukturering. Når Kommissionen antager, at rammebestemmelserne for redning og omstrukturering gælder, da de tyske myndigheder ikke har fremlagt en omstrukturingsplan for at genoprette virksomhedens levedygtighed, da det ikke vises, hvordan urimelig konkurrenceforvridning undgås, og hvad støttemodtagerens eget bidrag bestod i, må Kommissionen udtrykke tvivl om den foreslåede foranstaltningens forenelighed med reglerne.

Kommissionen har derfor besluttet at indlede proceduren i artikel 88, stk. 2, i EF-traktaten mod den foreslåede statsgaranti og pålægge Tyskland påbud om at fremlægge alle relevante oplysninger, der er nødvendige for vurdering af, om lånene virkelig falder ind under de tidligere tilladte støtteordninger.

BREVETS ORDLYD

»Die Europäische Kommission beehrt sich, der Bundesrepublik Deutschland mitzuteilen, dass sie nach Prüfung der von den deutschen Behörden übermittelten Angaben über die vorerwähnte Beihilfe beschlossen hat, Deutschland zur Mitteilung aufzufordern, ob die Darlehen unter zuvor genehmigte Beihilferegulungen fallen, und gegen die vorgeschlagene Bürgschaft das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten.

Der Entscheidung der Kommission liegen folgende Erwägungen zugrunde:

1. VERFAHREN

Mit Schreiben vom 5.12.1997, eingegangen am 10.12.1997, hat die Ständige Vertretung der Bundesrepublik Deutschland bei der Europäischen Union den Entwurf dieser Beihilfemaßnahme der Kommission gemäß Artikel 88 Absatz 3 notifiziert. Zusätzliche Informationen wurden übermittelt mit Schreiben vom 7.4.1998, eingegangen am 14.4.1998, vom 20.10.1998, eingegangen am 26.10.1998, vom 9.2.1999, eingegangen am 12.2.1999, vom 13.8.1999, eingegangen am 24.8.1999, zwei Schreiben vom 22.11.1999, eingegangen am 25.11.1999 bzw. am 26.11.1999, mit Schreiben vom 17.8.2000, eingegangen am 22.8.2000, und vom 29.11.2000, eingegangen am 5.12.2000.

2. BESCHREIBUNG

2.1 Titel

Bürgschaft für einen Gemüseverarbeitungsbetrieb

2.2 Begünstigter

Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH

Die Beihilfe ist für den Erwerb des Anlagevermögens einer Produktionsstätte in Ringleben durch die neu gegründete Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH bestimmt. Das Unternehmen verarbeitet insbesondere Wurzelgemüse (Karotten, Kohlrabi) und Kartoffeln.

2.3 Beihilfemaßnahme

2.3.1 Staatliche Bürgschaft

Von der Thüringer Aufbaubank wird eine staatliche Bürgschaft für 65 % eines Darlehens in Höhe von [...] (**) DEM mit Vorkaufbefriedigungsrecht an den vereinbarten Sicherheiten übernommen. Die Darlehen wurden am 22.12.1997 gewährt und am 31.12.1997 ausgezahlt. Die Bürgschaft wurde gleichzeitig vorbehaltlich der Genehmigung durch die Europäische Kommission übernommen.

Sicherheiten:

— [...] DEM erstrangige Grundschulden auf die Betriebsimmobilie in Ringleben;

(*) Forttrollig information.

(**) Betriebsgeheimnis.

- Sicherungsübereignung der Maschinen;
- selbstschuldnerische Höchstbetragsbürgschaft des geschäftsführenden Gesellschafters Herrn Frenzel;
- Abtretung der Auszahlungsansprüche aus einer Risikolebensversicherung für Herrn Frenzel in Höhe von [...] DEM.

Verbürgt werden folgende Darlehen:

- [...] DEM ERP-Aufbauprogramm ⁽²⁾
Vertrag geschlossen am 22.12.1997, Laufzeit bis 30.9.2017
[...][...]
Verbürgt bis 31.3.2013
- [...] DEM KfW-Mittelstandsprogramm ⁽³⁾
Vertrag geschlossen am 22.12.1997, Laufzeit bis 31.12.2005
[...][...]
Einmalige Bearbeitungsgebühr von 2 %, Disagio 4 %, Risikoprämie für „a. p.“-Tilgung von 2 %
- [...] DEM Hausbankdarlehen ⁽⁴⁾
Vertrag geschlossen am 8.12.1997, Laufzeit bis 20.12.2007
[...][...]
Einmalige Bearbeitungsgebühr von 10 000 DEM.

Im Zusammenhang mit der Bürgschaft entstehen folgende Kosten:

- einmalige Bearbeitungsgebühr von 0,375 % des Bürgschaftsobligos,
- Bürgschaftsentgelt von 0,75 % p. a. des Bürgschaftsobligos.

Der Kaufpreis für die Sachanlage samt Inventar beläuft sich auf [...] DEM. Die deutschen Behörden haben angegeben, dass es dem Unternehmen trotz der gestellten Sicherheiten aus folgenden Gründen nicht möglich war, für den Kauf ein normales Darlehen auf dem freien Markt ohne zusätzliche Bürgschaft zu erhalten: der Standort des Unternehmens (Region Nord-Thüringen, genauer gesagt das Gebiet Artern, in dem seit der deutschen Einigung eine überdurchschnittlich hohe Zahl an Konkursen zu verzeichnen ist), der spezifische Charakter der Sachanlage (im Insolvenzfall muss ein privater Investor gefunden werden, der bereit ist, diese zu übernehmen) sowie die Bankpraxis in Bezug auf die Bewertung von Nahrungsmittelbeständen.

Zur finanziellen Situation des Unternehmens haben die deutschen Behörden ausgeführt, dass der Umsatz und der Cashflow des Unternehmens von 1994 bis 1996 konstant zugenommen haben, der Eigenkapitalanteil des Unternehmens ([...] %) im Dezember 1996) jedoch beschränkt ist und sowohl vom Unternehmen selbst als auch von den Gläubigern als niedrig an-

gesehen wird. Die Kapitalsituation wirkt sich auch auf die neuen Investitionen aus (verfügbare Eigenmittel in Höhe von [...] DEM). Der vorläufige Jahresabschluss vom Dezember 1998 zeigt, dass das Unternehmen auf dem richtigen Weg ist. Sowohl die angestrebten Gewinne als auch der Cashflow-Zuwachs liegen leicht über der Vorausschätzung.

Im Allgemeinen kann das Unternehmen nach Auffassung der deutschen Behörden nicht als in finanziellen Schwierigkeiten befindlich betrachtet werden.

2.3.2 Auswirkungen auf die Kapazitäten

Bei der zu übernehmenden Produktionsstätte in Ringleben handelt es sich um ein Verarbeitungsunternehmen mit diversen Verarbeitungslinien sowie einer Kühlanlage mit Kartoffelbelüftungsanlage und zwei Frostern. Die derzeitige Verarbeitungskapazität wird nicht ausgeweitet.

Zur bestehenden Anlage wurden folgende Angaben gemacht:

- Frischschälllinie: 8 400 t Rohware bzw. 4 200 t Fertigware p. a.,
- Dampfschälllinie: 22 000 t Rohware bzw. 15 000 t Fertigware p. a.,
- Mischungslinie: 2 600 t Fertigware p. a.,
- Röstlinie: 1 800 t Fertigware p. a.

Die Angaben beziehen sich auf die maximale Kapazität bei einem Dreischichtbetrieb. Später wird die Anlage in zwei Schichten betrieben werden.

2.3.3 Auswirkungen auf den Markt

Die neu gegründete Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH ist in einem dynamischen Markt tätig. Die Nachfrage nach Tiefkühlkost nimmt zu. Da der Pro-Kopf-Verbrauch von Tiefkühlkost in Deutschland noch immer unter dem Durchschnitt der übrigen westeuropäischen Länder liegt, ist mit einer Zunahme des Verbrauchs zu rechnen. Die Produktion der Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH ist ausschließlich für den deutschen Markt bestimmt.

Durch die enge wirtschaftliche Verflechtung des neu gegründeten Unternehmens mit einem bereits bestehenden Unternehmen des Geschäftsführers, Herrn Frenzel, in Sachsen (Frenzel Eiscrem und Tiefkühlkost) eröffnen sich im Rahmen der existierenden Vertriebsstrukturen erhöhte Absatzmöglichkeiten für die in Ringleben hergestellten Produkte.

Das Unternehmen hat seinen Sitz in einer Region mit hoher Arbeitslosigkeit (25,1 % im Oktober 1997). Durch die Maßnahme werden 47 Arbeitsplätze erhalten. Für 1998 ist die Schaffung weiterer 12 Arbeitsplätze geplant.

Die Erzeugnisse werden in ganz Deutschland vertrieben, sowohl direkt an die Märkte als auch an Zentrallager. Es gibt Kontakte zu allen Supermarktketten in Deutschland. Nach den Angaben der deutschen Behörden werden die Erzeugnisse der Marke „Fürstlich essen wie August der Starke“ zu [...] % in Thüringen, zu [...] % in Ostberlin und den übrigen neuen Bundesländern und zu [...] % im restlichen Deutschland abgesetzt.

⁽²⁾ Die deutschen Behörden haben angegeben, dass dieses Darlehen aus öffentlichen Mitteln finanziert wird und von der Kommission genehmigt wurde (N 951/95, genehmigt mit Schreiben vom 1.3.1996).

⁽³⁾ Die deutschen Behörden haben angegeben, dass dieses Darlehen aus öffentlichen Mitteln finanziert wird und von der Kommission genehmigt wurde (NN 24/96, genehmigt mit Schreiben vom 29.3.1996).

⁽⁴⁾ Die deutschen Behörden haben erklärt, dass dieses Darlehen zu Marktkonditionen gewährt wurde.

2.4 Beihilfeintensität

Die deutschen Behörden haben angegeben, dass sich die Gesamtinvestitionskosten auf [...] DEM ([...] DEM über die Darlehen finanziert, [...] DEM Eigenmittel) belaufen, wobei das Beihilfeelement 300 000 DEM beträgt.

Die deutschen Behörden haben folgende Übersicht über die Berechnung der Beihilfeintensität übermittelt:

	Subventionsäquivalent	
Eigenmittel	[...] DEM	—
Hausbankdarlehen	[...] DEM	—
ERP-Aufbauprogramm	[...] DEM	195 410 DEM
KfW-Mittelstandsprogramm	[...] DEM	26 378 DEM
Insgesamt		221 788 DEM

Der Wert der Bürgschaft (65 % von [...] DEM, d. h. [...] DEM) entspricht einer Beihilfeintensität von 0,5 % p. a. für wirtschaftlich lebensfähige Unternehmen bis 18 200 DEM p. a. Die deutschen Behörden gründen die Beihilfeintensität auf die Spanne 0,5 %—2 %, die von der Kommission im Fall N 117/96 für lebensfähige Unternehmen akzeptiert wurde (Schreiben vom 27.12.1996, SG(96) D/11696). In einem getrennten Schreiben vom 11.11.1998 (D/54570) hat die Kommission für Unternehmen, die sich nicht in finanziellen Schwierigkeiten befinden, einen Beihilfesatz von 0,5 % akzeptiert.

2.5 Rechtsgrundlage

Bürgschaftsrichtlinie des Freistaates Thüringen für die gewerbliche Wirtschaft und die freien Berufe vom 8. November 1995.

3. WÜRDIGUNG

3.1 Anordnung zur Auskunftserteilung hinsichtlich der Darlehen

Es muss unterschieden werden zwischen den Darlehen und der für die Darlehen gewährten Bürgschaft.

Nach Angaben der deutschen Behörden ist das Hausbankdarlehen zu Marktbedingungen gewährt worden, während die beiden anderen Darlehen auf der Grundlage des ERP-Aufbauprogramms und des KfW-Mittelstandsprogramms gewährt wurden, die bereits genehmigt worden sind. Nach dem Urteil des Gerichtshofs in der Rechtssache Italgrani⁽⁵⁾ gilt Folgendes: Die Kommission kann, wenn sie es mit einer individuellen Beihilfe zu tun hat, von der behauptet wird, sie sei aufgrund einer zuvor genehmigten Regelung gewährt worden, diese Gewährung nicht ohne weiteres unmittelbar am EG-Vertrag messen. Sie darf zunächst — bevor sie ein Verfahren eröffnet — nur prüfen, ob die Beihilfe durch die allgemeine Regelung gedeckt ist und die in der Entscheidung über die Genehmigung dieser Regelung gestellten Bedingungen erfüllt. Stellt die Kommission im Anschluss an eine in dieser Weise beschränkte Überprüfung fest, dass die individuelle Beihilfe ihrer Entscheidung über die

Genehmigung der Regelung entspricht, so muss sie sie wie eine genehmigte, d. h. wie eine bestehende Beihilfe behandeln. Umgekehrt ist die individuelle Beihilfe dann wie eine neue Beihilfe anzusehen, wenn die Kommission feststellt, dass sie nicht durch ihre Entscheidung über die Genehmigung der Regelung gedeckt ist.

Im vorliegenden Fall zweifelt die Kommission auf der Grundlage der ihr vorliegenden Informationen daran, dass sich die beiden von den deutschen Behörden angeführten Beihilferegulungen auf empfindliche Sektoren (einschließlich der Landwirtschaft) beziehen.

Aufgrund vorstehender Erwägungen und gemäß dem Urteil des Gerichtshofs in der Rechtssache C-47/91 erachtet die Kommission es für notwendig, die deutsche Regierung förmlich aufzufordern, ihr innerhalb eines Monats alle erforderlichen Unterlagen, Angaben und Daten zu übermitteln, damit die Kommission ermitteln kann, ob die Darlehen tatsächlich unter zuvor genehmigte Beihilferegulungen fallen.

3.2 Vorliegen einer Beihilfe im Sinne von Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag hinsichtlich der Bürgschaft

Damit Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag hinsichtlich der Bürgschaft zur Anwendung kommt, muss sie dem betreffenden Unternehmen einen wirtschaftlichen Vorteil verschaffen, den es unter normalen Marktbedingungen nicht erhalten würde; die Beihilfe muss bestimmten Unternehmen gewährt werden; die Zuwendung muss von einem Mitgliedstaat oder aus staatlichen Mitteln gewährt werden und die Beihilfe muss geeignet sein, den Handel zwischen den Mitgliedstaaten spürbar zu beeinträchtigen.

Ob es sich bei staatlichen Bürgschaften um staatliche Beihilfen handelt, muss anhand der Mitteilung der Kommission über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen in Form von Haftungsverpflichtungen und Bürgschaften⁽⁶⁾ festgestellt werden. Aus Nummer 2.1.4 der Mitteilung geht hervor, dass sowohl vom Staat direkt gewährte Bürgschaften als auch von Unternehmen, auf die öffentliche Stellen einen beherrschenden Einfluss ausüben, gewährte Bürgschaften eine staatliche Beihilfe im Sinne von Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag darstellen können.

In Nummer 4.2 der Mitteilung sind die Voraussetzungen aufgeführt, die erfüllt werden müssen, damit eine staatliche Bürgschaft keine staatliche Beihilfe darstellt. Die deutschen Behörden haben bestätigt, dass der Kreditnehmer nicht in der Lage wäre, ohne Eingreifen des Staates auf den Finanzmärkten Gelder zu Marktbedingungen aufzunehmen. Somit wäre die Voraussetzung von Nummer 4.2 Buchstabe c) der Mitteilung nicht erfüllt. Außerdem wird zwar eine Prämie gezahlt, um das vom Staat getragene Risiko im Zusammenhang mit der Bürgschaft auszugleichen, aber in Anbetracht der Umstände (begrenzt Eigenkapital und Bestätigung durch die deutschen Behörden, dass die Bürgschaft für die Finanzierung erforderlich ist), scheint die Prämie nicht dem Marktpreis für die Bürgschaft zu entsprechen. Somit wird auch die Voraussetzung von Nummer 4.2 Buchstabe d) der Mitteilung nicht erfüllt. Bei der Maßnahme scheint es sich also um eine staatliche Beihilfe für den Kreditnehmer zu handeln.

⁽⁵⁾ Rechtssache C-47/91 vom 5. Oktober 1994, [Slg.] 1994, S. I-4635.

⁽⁶⁾ ABl. C 71 vom 11.3.2000, S. 14.

Außerdem könnte der Kreditgeber eine Beihilfe erhalten. Es scheint, dass die Hausbank die Investitionen vorfinanziert hat, um Verzögerungen bei dem Vorhaben zu vermeiden. Die „endgültige“ Finanzierung wird erst nach Inkrafttreten der Bürgschaft verfügbar. Wird die Bürgschaft gewährt, so würde dies bedeuten, dass der Staat ein Risiko übernimmt, das eine Bank bisher kostenlos übernommen hat. Es scheint also, dass die Voraussetzungen von Nummer 2.2.1 der vorgenannten Mitteilung erfüllt sind: für ein bereits gewährtes Darlehen oder eine sonstige bereits eingegangene finanzielle Verpflichtung wird eine staatliche Bürgschaft übernommen, ohne dass die Konditionen des Darlehens oder der finanziellen Verpflichtung entsprechend angepasst werden, oder ein mit einer Bürgschaft versehenes Darlehen wird dazu benutzt, um ein anderes, nicht mit einer Bürgschaft ausgestattetes Darlehen an dasselbe Kreditinstitut zurückzuzahlen. Somit profitiert anscheinend auch der Kreditgeber von der Beihilfe.

3.3 Anwendbarer Rechtsrahmen

Beihilfen in Form von Bürgschaften müssen von der Kommission anhand der Regeln geprüft werden, die sie bei dieser Art von Beihilfemaßnahmen anwendet (Investitionen, Rettung und Umstrukturierung usw.) (7). Deshalb muss der angemessene Rahmen für die Prüfung des Erwerbs der Vermögenswerte geschaffen werden.

Die deutschen Behörden haben die Maßnahme als Bürgschaft für eine Investitionsbeihilfe bezeichnet. Somit müsste der Investitionsaspekt normalerweise anhand des Gemeinschaftsrahmens für staatliche Beihilfen im Agrarsektor (8) geprüft werden.

Nun scheint die Maßnahme jedoch den Erwerb aller Vermögenswerte einer Produktionsstätte eines in Gesamtvollstreckung befindlichen Unternehmens durch ein neu gegründetes Unternehmen zu betreffen, das jedoch von Anfang an unzureichend mit Kapital ausgestattet war. Somit kann also nicht ausgeschlossen werden, dass es sich eigentlich um eine Rettungs- und Umstrukturierungsbeihilfe handelt, die anhand der Leitlinien für die Beurteilung von staatlichen Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten (9) beurteilt werden muss. Die Feststellung der deutschen Behörden, dass das Unternehmen [...], wenn es die Bürgschaft nicht erhält, scheint darauf hinzuweisen. Da die deutschen Behörden die Finanzbuchhaltung des Unternehmens nicht übermittelt haben, muss die Kommission Zweifel am anwendbaren Rechtsrahmen anmelden. Gemäß Nummer 4.2.3 der Gemeinschaftsleitlinien muss das Unternehmen aufgrund einer Bewertung seiner Aussichten wirtschaftlich lebensfähig sein. Solche Bewertungen sind nicht vorgelegt worden.

Geht man davon aus, dass die Leitlinien für die Rettung und Umstrukturierung gelten, so muss die Kommission Zweifel an der Vereinbarkeit der vorgeschlagenen Maßnahme mit den Leitlinien anmelden, weil die deutschen Behörden keinen Umstrukturierungsplan zur Wiederherstellung der Lebensfähigkeit vorgelegt haben und weil nicht deutlich ist, wie ungerechtfertigte Wettbewerbsverzerrungen vermieden würden und worin der

(7) Vgl. Nummer 5.2 der Mitteilung der Kommission über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen in Form von Haftungsverpflichtungen und Bürgschaften.

(8) ABl. C 28, vom 1.2.2000, S. 2, Berichtung in ABl. C 232 vom 12.8.2000, S. 17.

(9) ABl. C 283 vom 19.9.1997, weil die Beihilfe vor dem 30.4.2000 notifiziert wurde, siehe ABl. C 288 vom 9.10.1999, geändert durch ABl. C 121 vom 29.4.2000.

Eigenbeitrag des Empfängers bestand. Es ist auch darauf hinzuweisen, dass die neuen Leitlinien der Gemeinschaft für staatliche Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten (10) Rettungs- und Umstrukturierungsbeihilfen für neu gegründete Unternehmen ausschließen. Dies gilt insbesondere für neue Unternehmen, die aus der Abwicklung oder der Übernahme der Vermögenswerte eines anderen Unternehmens hervorgegangen sind (Nummer 7 der Rettungs- und Umstrukturierungsleitlinien). Ausnahmen sind nur in bestimmten Fällen in den neuen Bundesländern möglich (siehe Fußnote 10 der Leitlinien, mit der die gängige Praxis kodifiziert wird). Außerdem wurde mit den neuen Leitlinien auch der Grundsatz der einmaligen Beihilfe (Nummern 50 und 51 (11) der Leitlinien) festgelegt — gemäß Fußnote 28, mit der die gängige Praxis kodifiziert wird, kann eine Ausnahme vom Grundsatz der einmaligen Beihilfe nur durch außergewöhnliche Umstände gerechtfertigt werden, die nichts mit dem Unternehmen zu tun haben. Dies bedeutet, dass überprüft werden muss, dass sich das neue Unternehmen deutlich von dem alten Unternehmen unterscheidet.

Da der Kommission jedoch nicht mitgeteilt worden ist, wann das alte Unternehmen liquidiert und das neue Unternehmen gegründet worden ist, kann sie nicht feststellen, welche Bestimmungen der Leitlinien in diesem Fall gelten. Die Zweifel der Kommission werden dadurch verstärkt, dass ihr keine Angaben über den Verkauf der Vermögenswerte vorliegen: Wer war der vorherige Besitzer, gibt es eine Verbindung zum Begünstigten, wie wurde der Kaufpreis festgesetzt, welche Bedingungen galten für den Verkauf? Die deutschen Behörden müssten auch mitteilen, ob dem Unternehmen nach Dezember 1997 eine neue Beihilfe gewährt worden ist. Je nachdem, ob und wann eine solche Beihilfe gewährt wurde, könnten die neuen Rettungs- und Umstrukturierungsleitlinien gelten.

Auch wenn davon ausgegangen wird, dass der Gemeinschaftsrahmen für staatliche Beihilfen im Agrarsektor die geeignete Rechtsgrundlage darstellt, hat die Kommission doch Zweifel an der Vereinbarkeit der Maßnahme. Die deutschen Behörden haben bestätigt, dass die Bedingungen von Nummer 4.2 des Gemeinschaftsrahmens eingehalten werden, insbesondere, dass der Beihilfesatz 50 % der zuschussfähigen Investitionen in Ziel-1-Regionen nicht überschreiten darf. Diese Versicherung gründet sich jedoch auf die vorstehend beschriebenen Berechnungen der Beihilfeintensität und des Subventionsäquivalents der Darlehen und Bürgschaften (vgl. Abschnitt II Buchstabe D). Die Kommission hat aus nachstehend angeführten Gründen Zweifel an diesen Berechnungen.

3.4 Beihilfeintensität

Gemäß der Mitteilung der Kommission über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen in Form von Haftungsverpflichtungen und Bürgschaften lässt sich das Barzuschussäquivalent einer Kreditbürgschaft in einem bestimmten Jahr auf dieselbe Weise berechnen wie das Zuschussäquivalent eines zinsvergünstigten Darlehens; der Zinszuschuss macht dabei die Differenz zwischen dem Marktzins und dem Zins aus, der dank der staatlichen Bürgschaft angewandt wird, nach Abzug etwaiger Prämienzahlungen.

(10) ABl. C 288 vom 9.10.1999, S. 2.

(11) Die den Erwerb von Vermögenswerten auch ausdrücklich untersagt.

In dem vorliegenden Fall erscheint es äußerst schwierig, die Beihilferate für die Bürgschaft zu berechnen, die Kommission bezweifelt jedoch, dass die von den deutschen Behörden übermittelten Berechnungen richtig sind. Zunächst muss die Beihilfeintensität der Darlehen bestimmt werden; dann kann die zusätzliche Beihilfeintensität für die Bürgschaft bestimmt werden. Der kumulierte Betrag muss dann im Rahmen der anwendbaren Kommissionspolitik beurteilt werden.

Die Beihilfeintensität des Darlehens ist vorstehend berechnet worden, indem die Zinsvergütung mit dem Referenzzinssatz verglichen wird. Im Dezember 1997 belief sich der Referenzzinssatz auf 5,54 %. Bei diesem Referenzzinssatz handelt es sich jedoch um einen Mindestsatz, der in besonderen Risikofällen erhöht werden kann (z. B. Unternehmen in Schwierigkeiten, Mangel an üblicherweise von Banken geforderten Sicherheiten). In diesen Fällen kann sich der Zuschlag auf 400 Basispunkte oder mehr belaufen, wenn keine Privatbank zur Gewährung des betreffenden Darlehens bereit gewesen wäre. Dies scheint hier infolge der Kapitallage des Unternehmens der Fall gewesen zu sein (obwohl die deutschen Behörden versichern, dass sich das Unternehmen nicht in finanziellen Schwierigkeiten befindet). Die Hausbank hat in der Tat ein Darlehen mit dem Zinssatz [...] % gewährt, das den deutschen Behörden zufolge die Marktbedingungen widerspiegelt. Deshalb wäre es wohl angemessen, die Beihilfeintensität der zinsverbilligten Darlehen unter Zugrundelegung desselben Zinssatzes von [...] % als Referenzmarktzinssatz zu berechnen. Dies würde natürlich zu höheren Subventionsäquivalenten führen.

Bei der Berechnung der Beihilfeintensität der Bürgschaft haben die deutschen Behörden außerdem eine Beihilfeintensität von nur 0,5 % angewendet, auf der Grundlage der Spanne, die die Kommission im Fall N 117/96⁽¹²⁾ für lebensfähige Unternehmen akzeptiert hat (Schreiben vom 27.12.1996, SG(96) D/11696). Es ist darauf hinzuweisen, dass dies der Mindestwert der vorgeschlagenen Spanne ist, was im vorliegenden Fall aufgrund der Kapital-situation des Unternehmens nicht als gerechtfertigt erscheint. Außerdem werden im Schreiben vom 27.12.1996 ausdrücklich Unternehmen ausgeschlossen, die Erzeugnisse im Sinne von Anhang I des EG-Vertrags verarbeiten und vermarkten. Allein aus diesem Grund hat die Kommission Zweifel an der Angemessenheit der vorgeschlagenen Beihilfeintensität. Es ist auch darauf hinzuweisen, dass die vorgeschlagene Beihilfeintensität von 0,5 unter Zugrundelegung der neuen Kriterien in der Mitteilung der Kommission über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen in Form von Haftungsverpflichtungen und Bürgschaften eingehend geprüft werden sollte, die ein individualisierteres Konzept auf der Grundlage der erlassenen Zinsen oder der früheren Ausfallrate von Unternehmen in der gleichen Lage erfordert. Da die deutschen Behörden angegeben haben, dass die Darlehen [...] gewährt werden [...], kann die Kommission eine Beihilfeintensität in Höhe von 100 % des durch die Bürgschaft gedeckten Betrags nicht ausschließen⁽¹³⁾. Die Behauptung der deutschen Behörden über [...] lässt außerdem

Zweifel an der Versicherung aufkommen, dass sich das Unternehmen nicht in finanziellen Schwierigkeiten befindet.

Hinsichtlich der möglichen Beihilfe zugunsten des Kreditgebers scheint es sich hier um eine reine Betriebsbeihilfe zu handeln (vgl. Nummer 5.4 der Mitteilung der Kommission). Das Darlehen wird stärker gesichert, ohne dass der Kreditgeber eine Gegenleistung erbringen muss. Anhand der derzeit verfügbaren Angaben scheint der Wert dieser Beihilfe wiederum sehr schwer zu ermitteln. Die Kommission kann nicht ausschließen, dass 100 % des durch die Bürgschaft gedeckten Betrags als die angemessene Beihilfeintensität betrachtet werden müssen. In Anbetracht der Tatsache, dass die Bürgschaft 65 % des Darlehens deckt, würde dies bedeuten, dass sich das Beihilfeäquivalent für den Kreditgeber auf [65 % von [...] DEM=] [...] DEM belaufen würde.

4. ENTSCHEIDUNG

Aus den vorstehend dargelegten Gründen hat die Kommission beim derzeitigen Verfahrensstand erhebliche Bedenken, dass die geplante Beihilfemaßnahme als im gemeinsamen Interesse liegend gelten und somit für eine Freistellung gemäß Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe c) EG-Vertrag in Betracht kommen kann.

Die Kommission möchte Deutschland daher mitteilen, dass sie nach Prüfung der ihr bislang vorliegenden Angaben zu der betreffenden staatlichen Beihilfe beschlossen hat, gegen die vorgeschlagene Bürgschaft das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten. Außerdem fordert die Kommission Deutschland aus den vorgenannten Gründen und infolge der Rechtssache „Italgrani“ im Wege einer Anordnung zur Auskunftserteilung auf, ihr innerhalb eines Monats nach Eingang dieses Schreibens alle Unterlagen, Angaben und Daten zu übermitteln, die für die Prüfung der Tatsache, ob die Darlehen tatsächlich unter zuvor genehmigte Beihilferegulungen fallen, sachdienlich sind. Es sind insbesondere alle Angaben über die Regelungen zu übermitteln, gemäß denen die Darlehen gewährt worden sind (insbesondere sektoraler Geltungsbereich und Genehmigung durch die Kommission).

Sollte die Kommission zu den genannten Fragen keine Auskünfte erhalten, so wird sie eine Entscheidung auf der Grundlage der ihr vorliegenden Elemente erlassen.

Aus diesen Gründen fordert die Kommission Deutschland im Rahmen des Verfahrens nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag auf, innerhalb eines Monats nach Eingang dieses Schreibens seine Stellungnahme abzugeben und alle für die Würdigung der Maßnahme sachdienlichen Informationen zu übermitteln. Sie bittet die deutschen Behörden, dem etwaigen Beihilfeempfänger unmittelbar eine Kopie dieses Schreibens zuzuleiten.

Die Kommission erinnert Deutschland an die Sperrwirkung des Artikels 88 Absatz 3 EG-Vertrag und verweist auf Artikel 14 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates, wonach alle rechtswidrigen Beihilfen von den Empfängern zurückgefordert werden können.«

⁽¹²⁾ Bürgschaftsrichtlinie der Thüringer Aufbaubank.

⁽¹³⁾ Siehe Nummer 3.2 der Mitteilung der Kommission über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen in Form von Haftungsverpflichtungen und Bürgschaften: „Ist es bei Übernahme der Garantie sehr wahrscheinlich, dass der Kreditnehmer seinen Verpflichtungen nicht nachkommen können, z. B. weil er in finanziellen Schwierigkeiten ist, so kann der Wert der Garantie genauso hoch sein wie der Betrag, der durch die Garantie effektiv gedeckt ist.“

Medlemmer af Det Rådgivende Udvalg for Kræftforebyggelse

(2001/C 320/06)

Kommissionen har ved afgørelse af 9. oktober 2001 udnævnt følgende medlemmer af Det Rådgivende Udvalg for Kræftforebyggelse. Den treårige periode, der er nævnt i artikel 6 i Kommissionens afgørelse 96/469/EF, indledes dagen efter vedtagelsen af førnævnte afgørelse.

Michael MICKSCHE

Hendrik VAN POPPEL

Hans STORM

Harri VERTIO

Jean FAIVRE

Volker DIEHL

Georgios SAMONIS

Peter A. DALY

Alberto COSTA

Mario DICATO

K. W. VAN DE POLL

Edward LIMBERT

D. Gonzalo LOPEZ-ABENTE

Ulrik RINGBORG

James FRIEND

Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion**(Sag COMP/M.2569 — Interbrew/Beck's)**

(2001/C 320/07)

(EØS-relevant tekst)

Den 26. oktober 2001 besluttede Kommissionen ikke at modsætte sig ovennævnte fusion, idet den erklærede den forenelig med det fælles marked. Denne beslutning er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89. Beslutningsteksten i sin helhed eksisterer kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- i papirudgave gennem salgskontorerne for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (se liste på omslagets sidste side)
- i elektronisk udgave i »CEN«-versionen af Celex-databasen under dokumentnummer 301M2569. Celex er det datamatbaserede dokumentationssystem for europæisk fællesskabsret.

For yderligere oplysninger kontakt venligst:

EUR-OP

Information, Marketing and Public Relations

2, rue Mercier

L-2985 Luxembourg

Tlf. (352) 29 29 42718; fax (352) 29 29 42709.

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.2550 — Mezzo/Muzzik)

(2001/C 320/08)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 6. november 2001 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1310/97 ⁽²⁾, en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Mezzo, fælles kontrolleret af France Télécom og France Télévision, fusionerer, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), i nævnte forordning, med MCM Classique Jazz-Muzzik (Muzzik), fælles kontrolleret af Lagardère og Vivendi Universal, ved køb af aktiver.
2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:
  - Mezzo: redigering og commercialisering af en temakanal, der viser programmer om klassisk musik, jazz og traditionel musik
  - Muzzik: redigering og commercialisering af en temakanal, der viser programmer om klassisk musik, opera og dans
  - France Télécom: levering af tjenester inden for telekommunikation
  - France Télévision: udsending af offentlige kanaler, audiovisuel produktion og commercialisering af audiovisuelle rettigheder
  - Lagardère: kommunikation og medier, automobilindustrien og high-tech-industrien
  - Vivendi Universal: kommunikation, medier og miljøtjenester.
3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt.
4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne, med angivelse af sag COMP/M.2550 — Mezzo/Muzzik kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Direktorat B — Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1. Berigtigelse i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1. Berigtigelse i EFT L 40 af 13.2.1998, s. 17.

III

(Oplysninger)

KOMMISSIONEN

Forhåndsmeddelelse om indkaldelse af forslag vedrørende særprogrammet for forskning, teknologisk udvikling og demonstration inden for »Fremme af innovation og tilskyndelse til små og mellemstore virksomheders deltagelse« (1998-2002)

(2001/C 320/09)

Inden for rammerne af ovennævnte særprogram agter Kommissionen den 15. december 2001 at offentliggøre indkaldelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af forslag vedrørende:

Innovationsprojekter

Yderligere oplysninger om denne indkaldelse kan fås ved henvendelse til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Innovation Help Desk
E-mail: innovation@cec.eu.int
Web: <http://www.cordis.lu/fp5/src/calls.htm>

Ændring af bekendtgørelse om licitation over restitutionen ved udførsel af blød hvede til alle tredjelande undtagen Polen

(2001/C 320/10)

(De Europæiske Fællesskabers Tidende C 143 af 16. maj 2001)

Side 8, punkt I »Genstand«, stk. 2, affattes således:

»2. Den samlede mængde, der kan være genstand for fastsættelse af maksimumseksportrestitutionen som nævnt i artikel 4, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1501/95 ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 602/2001 ⁽²⁾, er på ca. 3 000 000 tons.«

⁽¹⁾ EFT L 147 af 30.6.1995, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 89 af 29.3.2001, s. 16.
